

Nýdecký ZPRAVODAJ

INFORMATOR Nydecki

Květen 2019

Maj 2019

Ze života obce

Obec a dotace

Naše obec po dlouhých a nelehkých přípravách podala v minulém roce žádosti o dotace na realizaci tří finančně náročných prioritních záměrů obce. S velkou radostí můžeme již nyní sdělit, že jsme byli natolik úspěšní, že nám bylo ve všech případech vyhověno a získali jsme dotace ve výši téměř 30 mil. Kč na realizaci projektů **„Výstavba chodníku od Nýdečanky na hranici s obcí Bystřice“** (včetně chodníku k ZŠ Nýdek), **„Rekonstrukci úpravny vody“** a **„Výstavbu repliky dřevěnice naproti Nýdečanky“**.

Práce na zmíněných záměrech budou zahájeny ještě v letošním roce, podrobnější informace o jednotlivých projektech (výše poskytnuté dotace a finanční spoluúcast obce, termín zahájení prací, dodavatel prací apod.) budou prezentovány ve zpravodaji a na stránkách obce před samotnou realizací.

Kromě výše zmíněných dotovaných projektů budeme pokračovat jako každoročně v opravách místních komunikací, vložkování kanalizace a realizaci dalších projektů z vlastního rozpočtu obce („Výstavba podzemních kontejnerů na separovaný odpad“ na náměstí a u Nýdečanky“ dokončení přípravných prací pro výstavbu „Výletišť u Požárníka“ a „Rozšíření komunikace na „Odmiarek“).

Čeká nás tedy nesmírně náročné období spojené s realizací projektů, věříme, že se nám všechny naše záměry podaří úspěšně realizovat a naše již tak krásná obec bude ještě krásnější.

Ocenění obce

Dne 27. 4. 2019 oslavil své 80. narozeniny p. Josef Frech. U příležitosti tohoto jeho životního jubilea mu bylo předáno nejvyšší ocenění obce Nýdek „Za přínos pro obec“ za jeho dlouholetou práci u hasičského sboru, za jeho práci nejen v radě a zastupitelstvu obce, kde mimo jiné vykonával i funkci místostarosty, ale i za jeho práci a pomoc občanům, kteří se na něj mohli vždy spolehnout. Toto ocenění obdržel jako 10. občan obce, do dalších let přejeme hodně optimismu, vitality a pevné zdraví.

Stavění májky

Jako každoročně v poslední dubnový den, naši hasiči organizovali tradiční akci „Stavění májky“. Akce se podařila, můžeme se pyšnit krásným symbolem jara v centru obce, hasičům samozřejmě patří poděkování za organizaci a zdárný průběh celé akce.

Uklid'me Nýdek

V letošním roce se této, již tradiční akce ujala sl. Kraviecová, která si celou dobrovolnou akci vzala na starost. Úklidový den proběhl dne 8. 5. 2019 ve spolupráci obce Nýdek s jednotkou hasičů SDH Nýdek. Úklidu obce se zúčastnilo téměř 40 dobrovolníků, kteří téměř po celém území obce sesbírali obrovské množství odpadků, což můžeme vidět na samotných fotografiích, podobnou akci již cca o měsíc dříve zorganizovali myslivci, kteří rovněž každoročně pomáhají s úklidem obce.

Poděkování patří všem, kteří se na organizaci jakýmkoliv způsobem podíleli, všem dobrovolníkům, kteří se v den státního svátku úklidu obce zúčastnili a přispěli tak ke zkrášlení naší obce.

Povodeň 2019

V průběhu minulého týdne vlivem velkých srážek došlo k povodni, která sice nedosáhla takové síly jako před deseti lety, ale způsobila rovněž hodně škod na majetku občanům a obce. Byly poničeny komunikace a zatopeny sklepy v rodinných domech. I tady musíme poděkovat našim hasičům, kteří se podíleli na odstraňování škod, hlavně při čištění zanesených propostů pod místními komunikacemi a tím zmenšením rizik

vzniku škod na komunikacích, ale i zatopených domů. Během povodně nedošlo k vyhlášení třetího povodňového stupně.

Mgr. Jan Konečný, starosta obce

Milan Suszka, místostarosta obce

Inzerce

OTVÍRÁME V ZÁŘÍ – ZAVÁDĚCÍ CENY

Jazykovka Bystřice

HALLO

Cestujete, studujete nebo pracujete pro mezinárodní firmu?

Zlepšíme vaše jazykové dovednosti, rozšíříme vaše možnosti.

ANGLIČTINA, NĚMČINA, POLŠTINA, ŠPANĚLŠTINA, ITALŠTINA, ČÍŇŠTINA

navíc: MATEMATIKA a FYZIKA

Nabízíme **individuální i skupinové kurzy** s vysoce kvalifikovanými lektory v centru Bystřice (bývalá drogerie u nádraží).

- dopolední angličtina pro maminky s dětmi MUM'S CLUB
- odpolední akční ájina pro teenagery COOL ENGLISH 4 TEENS
- cestovatelské a podnikatelské minimum pro dospělé
- příprava ke státním maturitám, FCE a CAE

CIAO

Více info na: www.jazykovkabystrice.cz nebo na tel.: 604 164 665

Jak postupovat při zjištění škod způsobených chráněnými šelmami na hospodářských zvířatech a na včelstvech

Pokyny pro majitele hospodářských zvířat a pro včelaře

Beskydy jsou součástí Karpat a Karpaty jsou od pradávna obývané početnými populacemi rysů, vlků a medvědů. Díky přísnější ochraně se tyto predátoři vracejí i do okrajových částí karpatských hor, jako jsou např. právě Beskydy, kde byli do konce 19. století vyhubeni. Přirozené osídlování beskydské oblasti šelmami přicházejícími ze Slovenska a Polska je sledováno

už od 70. let minulého století. Mnozí chovatelé a včelaři však s přítomností šelem nepočítají, a proto dochází ke škodám na nedostatečně zabezpečeném majetku.

Na území CHKO Beskydy, která je zároveň evropsky významnou lokalitou velkých šelem (rys ostrovid, vlk obecný a medvěd hnědý), byly během posledních zhruba 20 let nejčastěji zaznamenány útoky vlků na hospodářská zvířata, především na ovce, méně na kozy a novorozená telata. Spíše výjimečně útočili na hospodářská zvířata a na úly medvědů. Od loňského roku však v CHKO a jejím okolí medvědími škodami výrazně přibývalo, v souvislosti s výskytem mladé medvědice Emy (od 8.4. 2019 sledované pomocí telemetrie). Současné medvědí škody ve Slezských Beskydách však svědčí o tom, že podobně se chovají i jiní mladí medvědi a že k těmto škodám bude pravděpodobně v horách na východě Moravy docházet i v budoucnu.

Majitelé hospodářských zvířat a včelstev na území ČR (v chráněných krajinných oblastech i mimo ně) mají nárok na finanční náhradu škody podle zákona č. 115/2000 Sb. o náhradách škod způsobených vybranými zvláště chráněnými druhy živočichů. Náhrady jsou poskytovány proto, že chráněné šelmy pro jejich vzácný výskyt nelze lovit. Škodu je nutno nahlásit do 48 hodin od jejího zjištění příslušnému orgánu ochrany přírody a to Správě CHKO Beskydy (dojde-li ke škodě na území CHKO (vpracovní dny i o víkendy na mobil: 607 837 854, ve všední dny i na pevnou linku: 571 654 293) nebo příslušnému městskému úřadu - na odbor životního prostředí (dojde-li ke škodě mimo území CHKO – Třinec, tel. 558 306 321). Příslušný orgán ochrany přírody je povinen provést bezodkladně šetření ke zjištění původce škody a zpracovat protokol a fotodokumentaci. Tyto podklady poskytne krajskému úřadu pro další vyřizování (podle současné praxe je lze posílat datovou schránkou).

Majitel napadených hospodářských zvířat musí ke škodě přizvat také veterináře, který mu vydá veterinární potvrzení o tom, k jaké škodě na hospodářských zvířatech došlo. Veterinář také poradí nebo pomůže s ošetřením zraněných zvířat, případně rozhodne o jejich utracení.

Podmínkou pro obdržení náhrady je, aby chovatel měl svá zvířata v době škody v uzavřeném prostoru (v ohradě, el. ohradníku, ve dvoře, v

přístřešku). Nehradí se škody na volně puštěných hospodářských zvířatech nebo na zvířatech uvázaných např. ke kolíku na neoplocené pastvině. Hradí se i škody na zvířatech, která nemají ušní značky. U včelínů a úlů zákon neřeší, zda jsou nebo nejsou v ohradě nebo v elektrickém ohradníku. Podle současného znění zákona č. 115/2000 Sb. nejsou hrazeny škody způsobené chráněnými šelmami na zájmových chovech např. daňků, jelenů, muflonů, pštrosů. Stejně tak se podle tohoto zákona nehradí škody na hospodářských zvířatech způsobených psy. Zjistí-li chovatel, že mu např. ovce napadli psi, hlásí tuto událost policii ČR, protože za takovou škodu je odpovědný majitel psů.

Bezprostředně po zjištění škody je důležité pořídit podrobnou fotodokumentaci. Usmrcená hospodářská zvířata nebo rozbité úly by měly být ponechány na místě do příjezdu pracovníků Správy CHKO Beskydy/MěÚ, kteří si dokumentaci škody zajistí sami. Pokud poškozený provede úklid škody dříve, než dojde k šetření ochrany přírody, měl by předem podrobně vyfotit napadená zvířata,

oplocení, ve kterém byla umístěna, případně další zjištěné okolnosti. Majitel včelstev by měl ihned nafotit škodu na včelstvech a včelařském zařízení (na to včelaři často zapomínají a hned se snaží shozené úly poskládat a zachránit včelstvo). Také je třeba zdokumentovat a zajistit nalezené pobytové znaky šelmy - stopy, trus, chlupy zachycené na oplocení apod.

Poškozený musí do 10 dnů od zjištění škody poslat žádost o náhradu škody na krajský úřad. K žádosti přiloží čestné prohlášení o vlastnictví ovcí (koz, telat) nebo včelstev. Majitel hospodářských zvířat musí k žádosti přiložit také potvrzení veterináře. Výše škody se vyhodnocuje na základě ceníku ovcí a koz a podle ceny zvířat v dané oblasti, Výše škody způsobené medvědem na včelstvech a včelařském zařízení se posuzuje podle ceníku včelstev. Všechny nezbytné instrukce a potřebné podklady poskytne vlastníkům zvířat a včelstev na místě při šetření příslušný orgán ochrany přírody.

Přes možnost obdržení finanční náhrady za škody způsobené šelmami je pochopitelně nejlepším řešením škodám předcházet vhodnou prevencí.

Doporučení ochranných opatření proti vzniku škod na hospodářských zvířatech:

- Zejména v odlehlých horských lokalitách pást ovce (kozy) na pastvině oplocené síťovým elektrickým ohradníkem. Pokud v té době došlo ke škodám v okolí a hovoří se zde o aktuálním výskytu šelem, je vhodné na noc zvířata přehnat do ohrady vedle domu.

- Zavírat krávy před porodem do ohrady v blízkosti domu (vlci a medvědi mohou napadat bezbranná novorozená telata, která matka nechá po porodu stranou bez dozoru). V době, kdy jsou na pastvině malá telata, zvýšit dohled nad dobytkem.

- Šelmy se rády vracejí na místo, kde byly úspěšné, proto je po útoku užitečné přesunout ostatní ovce nebo kozy na méně odlehlou lokalitu - nejlépe do ohrady v blízkosti domu.

- Tradiční osvědčenou ochranou stáda je trvalá přítomnost velkého pasteveckého psa. Je-li chovatel zapojen do programu péče o krajinu, má nárok na finanční příspěvek na psa v době, kdy je pes na pastvině se stádem. Toto opatření se samozřejmě vyplatí majitelům početnějšího stáda. Základním předpokladem úspěšné ochrany stáda je, aby štěně pasteveckého psa od malička vyrůstalo se zvířaty, která má chránit.

- Ochrana stád před vlky se intenzivně věnují v Sasku, kde vlků přibývá. K prevenci škod se zde doporučují síťové elektrické ohradníky o výšce 100-120 cm a pro optické zvýšení oplocení se nahoru přidává dobře viditelný, tzv. dodatečný pásek. Při chovu větších stád se doporučuje přítomnost velkých pasteveckých psů - za vhodná plemena, nekonfliktní vůči kolemjdoucím lidem, se považují např. pyrenejský horský pes nebo maremma.

Doporučení ochranných opatření proti vzniku škod na včelstvech a včelařském zařízení :

To, že včelíny a úly nejsou v CHKO Beskydy obvykle zabezpečené proti útoku medvědů je vcelku pochopitelné - ke škodám způsobených medvědem na včelstvech a včelařském zařízení došlo v Beskydech za posledních asi 20 let zcela výjimečně.

V současné době však zejména v odlehlých částech Beskyd útoky medvědů na včelstva přibývají. Včelaři by proto měli s výskytem medvědů počítat a pokud možno škodám předcházet zabezpečením svých včelstev.

Při ochraně včelínů na Slovensku, kde žije kolem 1200 medvědů, se osvědčuje umístit úly tak, aby se k nim medvědi vůbec nedostali, např. upevnit je na plošiny na kovových sloupcích asi 3 m nad zemí, případně na střechy hospodářských budov nebo je zavěsit na stěnu hospodářské budovy dostatečně vysoko nad zemí. Lze doporučit také zabezpečení úlů pevnou kovovou klecí, případně instalaci elektrického ohradníku kolem včelína či úlů. Osvědčuje se el. ohradník o výšce min. 170 cm a o výstupní energii elektrického impulsu blížíící se hodnotě 5-ti Joulů.

Je třeba mít na paměti, že doporučená opatření k zabezpečení hospodářských zvířat a včelstev nemusí být stoprocentně účinná. Hodně závisí na důslednosti chovatelů - mimo jiné kupř. na správné výchově pasteveckých psů. Vhodně zvolená ochranná opatření však mohou snížit pravděpodobnost

škody, protože šelmy při shánění potravy jdou obvykle „cestou nejmenšího odporu“, tedy vybírají si nejsnáze dostupnou kořist.

Zpracovala: RNDr. Dana Bartošová, AOPK ČR – RP Správa CHKO Beskydy

Ze sportu

Ve dnech 4. a 5. 5. 2019 si zajistil na kvalifikačních závodech v Pezinku (Spartan Race) místo v reprezentaci ČR a účast na Evropském šampionátu reprezentant naší obce p. Tomáš Suszka. Na těchto závodech obsadil 6. a 7. místo z více než 2000 závodníků (každý závod). Svoji formu potvrdil o víkendu (25. a 26. 5. 2019) na českém poháru v Mladých Bukách, kde obsadil 2. a 3. místo. Gratulujeme!

Vlevo Tomáš Suszka

I CIEŚLAR

MIĘDZYNARODOWE SPOTKANIE CIEŚLARÓW

Komitet Organizacyjny VIII Międzynarodowego Spotkania Cieślarów
pragnie serdecznie zaprosić na tradycyjny piknik rodzinny

**2 czerwca 2019 r. o godz. 12:00
na szczycie Góry Cieślar**

GPS: 49°37'23.828"N, 18°49'14.159"E

Program „SPOTKANIA NA SZCZYCIE” wszystkich Cieślarów i tych „co ich mająm radzi”

12:00 Szczyt Góry Cieślar

Piknik rodzinny z licznymi atrakcjami: smażenie jajecznicy z 1 tys. jajek na ogromnej patelni gazdy z Brennej p. Andrzeja Cieślara, wpis do księgi pamiątkowej, sypanie Kopca Cieślarów, koncert kapeli ludowej, próba wydobywania dźwięku z trombity pasterskiej, przeciąganie liny, wspólne zdjęcie uczestników, specjały kuchni beskidzkiej... i wiele innych. Będą do nabycia koszulki z serduszkami i widokówki z Góry Cieślar.

Patronat honorowy nad tegoroczną edycją spotkania obejmuje tradycyjnie Burmistrz Miasta Wisła Tomasz Bujok.

Kontakt na rzeczników organizatorów: Karol Cieślar, tel. +420 603 511 294,

e-mail: k.cieslar@centrum.cz